

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 21. juni 2023
(OR. en)

10919/23

POLCOM 134
COMPET 661
RELEX 768
MI 559
ENV 739
ENER 384

FØLGESKRIVELSE

fra:	Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen
modtaget:	21. juni 2023
til:	Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union
Komm. dok. nr.:	JOIN(2023) 20 final
Vedr.:	FÆLLES MEDDELELSE TIL EUROPA-PARLAMENTET, DET EUROPÆISKE RÅD OG RÅDET OM "EN EUROPÆISK ØKONOMISK SIKKERHEDSSTRATEGI"

Hermed følger til delegationerne dokument JOIN(2023) 20 final.

Bilag: JOIN(2023) 20 final

EUROPA-
KOMMISSIONEN

UNIONENS HØJTSTÅENDE
REPRÆSENTANT FOR
UDENRIGSANLIGGENDER
OG SIKKERHEDSPOLITIK

Bruxelles, den 20.6.2023
JOIN(2023) 20 final

**FÆLLES MEDDELELSE TIL EUROPA-PARLAMENTET, DET EUROPÆISKE
RÅD OG RÅDET**

OM "EN EUROPÆISK ØKONOMISK SIKKERHEDSSTRATEGI"

1. En strategi til at styrke den europæiske økonomiske sikkerhed

Den globale pandemi, Ruslands ulovlige og uprovokerede krig i Ukraine, fjendtlige økonomiske handlinger, cyber- og infrastrukturangreb, udenlandsk indblanding og desinformation samt stigende globale, geopolitiske spændinger har stillet vores samfund, økonomier og virksomheder over for risici og sårbarheder, som ikke eksisterede for blot få år siden.

I de seneste år er det lykkedes EU både at gøre fremskridt med hensyn til at opfylde vores prioriteter og samtidig tackle sårbarheder, hvad enten det er med hensyn til energisikkerhed, pandemiberedskab eller vores økonomiers, forsyningskæders og centrale teknologiers modstandsdygtighed mere generelt.

Denne erfaring har imidlertid også vist, at Europa i nogle tilfælde ikke har været tilstrækkelig forberedt på de nye risici, der er opstået i den udfordrende geopolitiske situation, vi befinder os i. Covid-19-pandemien afslørede, hvilke risici meget koncentrerede forsyningskæder kan udgøre for en velfungerende europæisk økonomi. Ruslands angrebskrig mod Ukraine har vist, hvordan en overdreven afhængighed af et enkelt land, navnlig et med systemisk divergerende værdier, modeller og interesser, mindsker Europas strategiske muligheder og bringer vores økonomier og borgere i fare. Medlemsstaterne har også måttet bære omkostningerne ved økonomisk tvang, herunder forbud mod europæisk eksport og boykot af europæiske produkter, som har haft til hensigt at tvinge dem til at efterkomme og indordne sig under et andet lands politiske prioriteter. Alle disse tendenser udgør en direkte risiko for måden, hvorpå vores samfund, økonomier og globale handel fungerer, og er en direkte udfordring for EU's strategiske interesser og evne til at handle.

I takt med at de geopolitiske spændinger stiger, og den globale økonomiske integration bliver mere gennemgribende end nogensinde før, kan visse økonomiske strømme og aktiviteter også udgøre en risiko for vores sikkerhed. Mere end nogensinde er vores nationale sikkerhed tæt knyttet til vores evne til at gøre os mere modstandsdygtige og mindske risiciene ved de økonomiske forbindelser, som vi i de seneste årtier har betragtet som værende gunstige. Gennemgribende teknologiske forandringer øger intensiteten af denne konkurrence og gør de økonomiske og sikkerhedsmæssige udfordringer mere komplekse.

Nye geopolitiske og teknologiske forhold kræver, at vi tilpasser vores tilgang og bevarer størstedelen af Europas meget værdifulde økonomiske forbindelser til resten af verden, samtidig med at det sikres, at de nye risici, vi står over for, som er snævre men kritiske, tackles effektivt.

EU står ikke alene i denne proces: Lande over hele verden er begyndt at se på deres økonomiske sikkerhedsforhold. Nogle avancerede økonomier har allerede vedtaget særlige strategier og gennemfører dem nu. Udviklingsøkonomierne tager også skridt til at diversificere deres økonomiske forbindelser for at mindske skadelig afhængighed og øge den lokale produktion. Denne tendens afspejler det faktum, at kun ved at supplere de traditionelle tilgange til national sikkerhed med nye foranstaltninger for at opretholde vores økonomiske sikkerhed,

kan vi skabe velstand, suverænitet og sikkerhed. Samarbejde med vores allierede, partnere og erhvervslivet om at formulere og gennemføre en vision om økonomisk sikkerhed vil fungere som en styrkemultiplikator.

Selv om Den Europæiske Union har gjort meget for at imødegå specifikke udfordringer i de seneste år, har Unionen nu brug for en omfattende strategisk tilgang til økonomisk sikkerhed og risikobegrænsning og til at fremme sine teknologiske forspring i kritiske sektorer. Målet er at skabe en ramme for solid vurdering og styring af risici for den økonomiske sikkerhed på EU-plan, nationalt plan og virksomhedsniveau — samtidig med at den økonomiske dynamik bevares og styrkes. Dette er så meget desto vigtigere at få på plads i en tid, hvor disse risici både udvikler sig hurtigt og kædes sammen med nationale sikkerhedshensyn. Et godt eksempel herpå er hastigheden, hvormed nye kritiske teknologier opstår og udviser grænserne mellem den civile og den militære sektor.

Udgangspunktet for denne strategi er at se på risiciene med nye øjne og anerkende de iboende spændinger mellem at styrke vores økonomiske sikkerhed og sikre, at Den Europæiske Union fortsat drager fordel af en åben økonomi.

EU er et af de mest attraktive mål for globale virksomheder og for investeringer. **Vores økonomier lever af åben og regelbaseret handel og investeringer, sikker grænseoverskridende konnektivitet og forsknings- og innovationssamarbejde.** Disse elementer vil fortsat være en afgørende drivkraft for den europæiske konkurrenceevne og modstandsdygtighed, efterhånden som vi fremskynder den grønne og den digitale omstilling. Vi er nødt til at basere os på handel og det indre marked for at fremme konkurrencen og sikre, at vi har adgang til råvarer, teknologier og andre input, som er afgørende for at styrke vores konkurrenceevne, modstandsdygtighed og for at opretholde den nuværende og fremtidige beskæftigelse og vækst. Tilsvarende ønsker vi, at vores partnere over hele verden fortsat kan drage fordel af adgangen til de europæiske markeder, kapital og teknologier for at opfylde målet om omstilling til en ren og modstandsdygtig økonomi.

Det er afgørende at skabe den rette balance og sikre, at vores økonomiske og sikkerhedsmæssige interesser gensidigt styrker hinanden. Dette vil afhænge af følgende tre prioriteter: **1) fremme af vores egen konkurrenceevne, 2) beskyttelse af os selv mod økonomiske sikkerhedsrisici, og 3) samarbejde med den bredest mulige vifte af lande, der deler vores bekymringer eller interesser med hensyn til økonomisk sikkerhed.**

Prioriteterne i en EU-strategi for økonomisk sikkerhed

- **Styrke** vores egen konkurrenceevne ved at gøre vores økonomi og forsyningskæder mere modstandsdygtige og fremme innovation og industriel kapacitet, samtidig med at vi bevarer vores sociale markedsøkonomi. Dette kan opnås ved at uddybe det indre marked, investere i fremtidens økonomi gennem sunde makroøkonomiske politikker og samhørighedspolitikker, NextGenerationEU og investering i menneskelig kapital, herunder opkvalificering af den

europæiske arbejdsstyrke. Det vil kræve diversificering af forsynings- og eksportmarkederne eller fremme af det forskningsmæssige og industrielle grundlag på strategiske områder såsom avancerede halvledere, kvantedatabehandling, bioteknologi, nulemissionsindustrier, ren energi eller kritiske råstoffer.

- **Beskytte** os selv mod økonomiske sikkerhedsrisici, vi har fastlagt i fællesskab, ved bedre udnyttelse af de værktøjer, vi allerede har indført, såsom handelsbeskyttelse, udenlandske subsidier, 5G-/6G-sikkerhed, screening af udenlandske direkte investeringer og eksportkontrol samt det nye instrument til bekæmpelse af økonomisk tvang. Sideløbende hermed er vi nødt til at vurdere effektiviteten af EU's værktøjskasse og udvide den, hvis det er nødvendigt, for at tackle nogle af de nye risici, vi står over for, f.eks. i forbindelse med eksport eller udgående investeringer inden for et snævert sæt centrale støtteteknologier med militære applikationer (f.eks. på områder som kvanteteknologi, avancerede halvledere og kunstig intelligens).
- **Samarbejde** med lande, der deler vores interesser og bekymringer med hensyn til økonomisk sikkerhed og er villige til at samarbejde med os om at gennemføre omstillingen til en mere modstandsdygtig og sikker økonomi. I praksis betyder det, at der skal samarbejdes med den bredest mulige vifte af partnere om at styrke den økonomiske sikkerhed, fremme modstandsdygtige og bæredygtige værdikæder og styrke den internationale regelbaserede økonomiske orden og multilaterale institutioner. Det betyder også samarbejde med lande med samme risikobegrænsende kurs, fremme og indgåelse af frihandelsaftaler og investering i bæredygtig udvikling og sikre forbindelser i hele verden gennem Global Gateway.

De grundlæggende principper for alle foranstaltninger vedrørende økonomisk sikkerhed, der følger af denne strategi, vil være: **proportionalitet** for at sikre, at vores værktøjer er i overensstemmelse med risikoniveauet og begrænser eventuelle negative utilsigtede afsmittende virkninger på den europæiske og globale økonomi og **præcision** med henblik på nøje at definere, hvilke varer, sektorer eller kerneindustrier foranstaltningerne rettes mod, og sikre, at foranstaltningerne imødegår selve risiciene.

Denne strategi bygger på det arbejde, der allerede er påbegyndt på europæisk plan, og ser kritisk på Unionens modstandsdygtighed og sårbarheder med henblik på at gøre den europæiske økonomi og industri mere konkurrence- og modstandsdygtig og styrke vores åbne strategiske autonomi. Dette spænder fra større investeringer i den grønne og den digitale omstilling gennem NextGenerationEU og tiltrækning af flere private investeringer til søjlerne i EU's industripolitik såsom forordningerne om mikrochip, kritiske råstoffer og nettonulindustrien. Dette blev bekræftet i Versailleserklæringen, hvori lederne blev enige om, at det er nødvendigt at styrke Europas modstandsdygtighed og suverænitæt på områder som energi, sundhed og lægemidler,

fødevarer sikkerhed og forsvarskapacitet. Denne strategi er også en reaktion på borgernes bekymringer, som kom til udtryk i forbindelse med konferencen om Europas fremtid.

Gennemførelsen af denne strategi vil kræve en fælles indsats på tværs af interne og eksterne politikker. Det vil også kræve opbakning fra andre politiske beslutningstagere på europæisk og nationalt plan. Den private sektor vil være en vigtig partner og er allerede langt fremme i sit arbejde med risikobegrænsning. Globale kapitalforvaltere har ændret deres kapitalallokering radikalt som reaktion på de stigende og stadig mere komplekse risici, der findes i den globale økonomi. Stræben efter solide og diversificerede forsyningskæder, der øger den økonomiske sikkerhed, vil være en central del af en langsigtet forretningsstrategi, der ikke kun beskytter aktionærernes interesser, men også de almene interesser. Identifikation af de største risici og udformning af politiske løsninger bør udnytte viden hos europæiske virksomheder, der allerede arbejder på at afbøde mange af disse trusler.

Denne meddelelse danner grundlag for en drøftelse om økonomisk sikkerhed med medlemsstaterne og Europa-Parlamentet med henblik på at skabe en fælles ramme for risikobegrænsning og beskyttelse af Unionens økonomiske sikkerhed. Meddelelsen vil bidrage til at definere den strategi, der skal være retningsgivende for den fælles risikovurdering, anvendelsen af eksisterende værktøjer og identifikation af eventuelle mangler i EU's økonomiske sikkerhedsarsenal, hvorpå vi vil komme med en fælles reaktion.

2. Identifikation af risiciene for den europæiske økonomiske sikkerhed

Formålet med denne strategi er at beskytte EU's økonomiske sikkerhed og styrke vores økonomis modstandsdygtighed, samtidig med at der arbejdes på at sikre, at vi bevarer og udvikler vores teknologiske forspring. Det betyder, at der skal investeres i EU's konkurrenceevne, at forsyningskæderne skal diversificeres, og at der skal reageres på praksis som f.eks. økonomisk tvang. Strategien har til formål at forhindre udsivning af nye, følsomme teknologier samt andre produkter med dobbelt anvendelse til bestemmelseslande, der giver anledning til bekymring, og som anvender civil-militære fusionsstrategier.

For at nå disse mål har vi brug for et klart overblik over risiciene og deres udvikling over tid. **Derfor vil Kommissionen og medlemsstaterne uddybe deres analyse af kritiske forsyningskæder, stressteste dem og fastslå risikoniveauet.**

Kommissionen og den højtstående repræsentant har kortlagt følgende brede og ikkeudtømmende risikokategorier for den økonomiske sikkerhed, nemlig risici i forbindelse med: 1) modstandsdygtigheden af forsyningskæder, 2) fysisk sikkerhed og cybersikkerhed i forbindelse med kritisk infrastruktur, 3) teknologisikkerhed og teknologiudsivning og 4) brug af økonomisk afhængighed eller økonomisk tvang som våben. Disse risici kan opstå i hele værdikæden lige fra videnskabelse og grundforskning til kommerialisering og produktion i stor skala.

Risici, som de europæiske økonomier står over for

Risici for forsyningskædernes modstandsdygtighed, herunder energisikkerhed — Risiko for prisstigninger, manglende adgang til eller knaphed på kritiske produkter eller input i EU, herunder, men ikke begrænset til dem, der er forbundet med den grønne omstilling, dem, der er nødvendige for en stabil og diversificeret energiforsyning og lægemidler.

Risici for den fysiske sikkerhed og cybersikkerheden i forbindelse med kritisk infrastruktur — Risiko for forstyrrelser eller sabotage af kritisk infrastruktur såsom rørledninger, undersøiske kabler, elproduktion, transport eller elektroniske kommunikationsnet, der underminerer sikker og pålidelig levering af varer og tjenesteydelser eller datasikkerheden i EU.

Risici i forbindelse med teknologisk sikkerhed og teknologiudsivning — Risiko for EU's teknologiske fremskridt, teknologiske konkurrenceevne og adgang til avanceret teknologi, herunder gennem ondsindede metoder på det digitale område såsom spionage eller ulovlig læk af viden. I nogle tilfælde teknologiudsivningsrisici, der styrker de militære/efterretningsmæssige kapaciteter hos dem, der kan anvende dem til at undergrave fred og sikkerhed, navnlig for teknologier med dobbelt anvendelse, såsom kvanteteknologi, avancerede halvledere eller kunstig intelligens, og kræver derfor særlige risikoafbødningsforanstaltninger.

Risiko for brug af økonomisk afhængighed eller økonomisk tvang som våben — Risiko for, at tredjelande rammer EU, dets medlemsstater og EU's virksomheder med foranstaltninger, der påvirker handel eller investeringer, med henblik på at skabe en politisk ændring, der falder inden for det legitime politiske råderum.

Endelig skal det bemærkes, at visse af ovennævnte risici også i sidste ende kan true den **nationale sikkerhed** i særlige tilfælde. Dette kan navnlig være tilfældet for så vidt angår udsivning af teknologi med dobbelt anvendelse, udenlandske direkte investeringer, der truer sikkerheden og den offentlige orden, eksport med dobbelt anvendelse eller udgående investeringer inden for et snævert sæt avancerede teknologier, som kan styrke den militære kapacitet og efterretningskapaciteten hos aktører, der kan bruge disse kapaciteter til at true den internationale fred og sikkerhed, og sikker behandling af følsomme oplysninger.

På dette grundlag **foreslår Kommissionen i fællesskab med EU-medlemsstaterne og med input fra private interessenter at identificere og vurdere risici for EU's økonomiske sikkerhed**, som truer EU's centrale interesser inden for klart definerede parametre, under hensyntagen til udviklingen i den geopolitiske situation og, hvis det er relevant, interessenternes synspunkter. Dette bør være en dynamisk og løbende proces.

Med henblik herpå foreslår Kommissionen, at følgende proces gennemføres med medlemsstaterne, og hvis det er relevant, i samarbejde med den højtstående repræsentant:

- Risici for forsyningskædernes modstandsdygtighed skal vurderes af Kommissionen ved at uddybe EU's strategiske afhængighedsanalyse med særligt fokus på afhængighedsforhold, der med større sandsynlighed vil blive anvendt som våben til geopolitiske formål.
- Risici for den fysiske sikkerhed og cybersikkerheden i forbindelse med kritisk infrastruktur skal fortsat vurderes i overensstemmelse med Rådets henstilling af 8. december 2022.
- Risici i forbindelse med teknologisk sikkerhed og teknologiudsivning skal vurderes på grundlag af en liste over strategiske teknologier, der er afgørende for den økonomiske sikkerhed. For så vidt angår de mest følsomme risici foreslår Kommissionen en liste over teknologier med dobbelt anvendelse til risikovurdering, som kan vedtages af Rådet senest i september 2023. Listen vil være baseret på snævert definerede og fremadrettede kriterier såsom teknologiens mulighedsskabende og transformative karakter, risikoen for civil militær fusion og risikoen for, at de misbruges til menneskerettighedskrænkelser. De prioriterede teknologier bør vurderes i fællesskab med medlemsstaterne inden udgangen af 2023 med henblik på at identificere de relevante beskyttelsesforanstaltninger og salgsfremmende foranstaltninger.
- Risici for brug af økonomisk afhængighed eller økonomisk tvang som våben skal vurderes, herunder i forbindelse med det nyligt vedtagne EU-instrument til bekæmpelse af tvang.

Med henblik på at opretholde en sammenhængende, målrettet og ajourført tilgang til økonomisk sikkerhed bør Rådet på grundlag af input fra Kommissionen og, hvis det er relevant, den højtstående repræsentant gennemgå de overordnede risikovurderingsmæssige fremskridt på disse fire områder hver sjette måned og hvert år aflægge rapport til Det Europæiske Råd.

Endvidere vil den højtstående repræsentant i samarbejde med medlemsstaterne øge den **fælles efterretningsanalysekapacitet (SIAC)** for at øge muligheden for at opdage trusler mod EU's økonomiske sikkerhed.

3. Gennemførelse af strategien for økonomisk sikkerhed

For at afbøde disse risici er EU's strategi for økonomisk sikkerhed baseret på:

- 1) **Styrkelse** af EU's konkurrenceevne og vækst, styrkelse af det indre marked, støtte til en stærk og modstandsdygtig økonomi og fremme af EU's forskningsmæssige, teknologiske og industrielle grundlag.

- 2) **Beskyttelse** af den økonomiske sikkerhed gennem en række politikker og værktøjer, herunder målrettede nye instrumenter, hvis det er nødvendigt.
- 3) **Samarbejde** og yderligere styrkelse af samarbejdet med partnere i hele verden.

3.1 Styrkelse af EU's økonomiske grundlag, konkurrenceevne og vækst

Det indre marked er EU's største aktiv til at bevare en fremgangsrig, innovativ og modstandsdygtig økonomi. Det er oftest forbundet med stordriftsfordele for samarbejde på tværs af grænserne inden for EU og med lige vilkår. Samtidig udnytter EU gennem sin handelspolitikker, Global Gateway-investeringspolitikker og andre politikker det indre marked til at holde de globale forsyningskæder åbne og udvikle standarder, hvilket yderligere bidrager til at styrke EU's konkurrenceevne og forsyningssikkerhed. Gennemførelse af NextGenerationEU og Samhørighedsfondene udløser store reformer og investeringer i en lang række sektorer og bidrager allerede til EU's økonomiske vækst, konkurrenceevne og modstandsdygtighed.

I de seneste år har Kommissionen vedtaget flere konkrete forslag med henblik på at øge modstandsdygtigheden og styrke forsyningskæderne. Med EU's industristrategi blev der identificeret en række foranstaltninger til at øge det indre markeds modstandsdygtighed, såsom industrielle alliancer for at fremskynde aktiviteter inden for ren teknologi, råmaterialer, processorer og halvledere, data, edge og cloud, vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse med henblik på at samle ressourcer til banebrydende innovationer, fremme af en cirkulær økonomi, styrkelse af grønne og digitale færdigheder samt en ny strategi for at sikre EU's lederskab inden for opstilling af globale standarder. Ligeledes er energiomstillingen i overensstemmelse med den europæiske grønne pagt og REPowerEU's mål afgørende for at styrke EU's energiforsyningsikkerhed. Der er allerede gjort betydelige fremskridt på dette område, men der vil blive peget på yderligere nødvendige bestræbelser i den kommende rapport om status over energiunionen.

Forslaget til **forordningen om kritiske råstoffer** har til formål at lette udvinding, forarbejdning og genanvendelse af kritiske råstoffer i EU, mindske afhængigheden og øge beredskabet. **Forordningen om europæiske mikrochips** vil sikre forsyningssikkerheden af halvledere, og den foreslåede **forordning om nettonulindustrien** vil bidrage til at opskalere produktionen af teknologi inden for nettonulindustrien i EU. Initiativerne omfatter effektive forvaltningsmekanismer, der giver mulighed for rettidigt samarbejde og udveksling af oplysninger mellem Kommissionen, Rådet og medlemsstaterne.

Disse initiativer har også en direkte indvirkning på yderligere sikring af forsyningskæder og adgang til ressourcer (som i stigende grad er udfordret af strategiske konkurrenter, som fremhævet i det strategiske kompas for sikkerhed og forsvar), hvilket er afgørende for et innovativt, konkurrencedygtigt og modstandsdygtigt **europæisk forsvars teknologiske og industrielle grundlag**. Deres rettidige vedtagelse er derfor af afgørende betydning for Europas økonomiske sikkerhed.

Nødinstrumentet for det indre marked har til formål at sikre tilgængeligheden af og den frie bevægelighed for kritiske produkter i tilfælde af fremtidige nødsituationer. I fremtiden vil nødinstrumentet for det indre marked gøre det muligt at overvåge strategiske produkter og tjenesteydelser, herunder afbrydelser af forsyningskæder og dermed forbundne mangler, og reagere hurtigt og i fællesskab, når der er behov for det.

Der er et presserende behov for flere investeringer både for at sikre EU's lederskab og konkurrenceevne i forhold til forskning og udvikling af nye strategiske teknologier. For at tiltrække private investeringer arbejder Kommissionen fortsat på at udvikle **kapitalmarkedsunionen**. Kommissionen foreslår også en ny forordning om oprettelse af en **platform for strategiske teknologier for Europa ("STEP")**. Denne platform støtter udvikling, skabelse samt styrkelse af de respektive værdikæder i Unionen for deep tech og digitale teknologier, rene teknologier og bioteknologier med henblik på at opfylde målene for den grønne og den digitale omstilling. Dette vil gøre det muligt for Unionen at mindske eller forebygge strategisk afhængighed.

Kommissionen vil også senest inden udgangen af 2023 aflægge rapport om mulighederne for at sikre tilstrækkelig, strategisk målrettet støtte til udvikling af teknologi med dobbelt anvendelse efter at have gennemgået anvendelsesområdet for de eksisterende instrumenter.

3.2 Beskyttelse mod økonomiske sikkerhedsrisici

EU har allerede indført specifikke risikobegrænsende værktøjer og foranstaltninger for at beskytte mod økonomiske sikkerhedsrisici. I takt med at risiciene fortsætter med at udvikle sig, er vi nødt til at vurdere, hvor effektivt disse værktøjer er til at tackle dem, og overveje, om der kan være behov for opgraderinger eller nye værktøjer.

Imødegåelse af brug af økonomisk afhængighed og økonomisk tvang som våben

Strategisk afhængighed, som kan give anledning til økonomiske sikkerhedsrisici, kan forværres af ikkemarkedsmæssige politikker og praksis, der anvendes af tredjelande, og som skaber ulige vilkår. Kommissionen vil i vidt omfang anvende handelspolitiske beskyttelsesinstrumenter til at tackle sådanne urimelige politikker og praksis og er rede til at anvende forordningen om udenlandske subsidier for at sikre lige vilkår i det indre marked.

Som reaktion på, at EU og dets medlemsstater har været under bevidst økonomisk pres i de seneste år, har EU vedtaget **EU's instrument til bekæmpelse af tvang**. Formålet med instrumentet er først og fremmest at afskrække lande fra at begrænse eller true med at begrænse handel eller investeringer med henblik på at ændre den legitime politik i EU, men giver også EU mulighed for at træffe modforanstaltninger som en sidste udvej. EU vil også samarbejde med partnerlandene om at overvåge tilfælde af tvang og vurdere og identificere mulighederne for en koordineret indsats.

Indgående investeringer, som påvirker sikkerheden og den offentlige orden

Forordningen om screening af udenlandske direkte investeringer har skabt en samarbejds mekanisme for medlemsstaterne og Kommissionen med henblik på at udveksle oplysninger, rejse sikkerhedsrelaterede spørgsmål og finde løsninger i forbindelse med specifikke udenlandske direkte investeringer for at beskytte sikkerheden og den offentlige orden. Siden oktober 2020 har Kommissionen og medlemsstaterne gennemgået mere end 1 000 FDI-transaktioner. Kommissionen er også i færd med at evaluere den nuværende ramme og vil foreslå en revision heraf inden udgangen af 2023. Medlemsstater, der endnu ikke har indført nationale mekanismer til screening af udenlandske direkte investeringer, bør gøre dette hurtigst muligt.

Teknologisk sikkerhed og teknologiudsving

Det er afgørende for EU's økonomiske sikkerhed, at der kan udvikles og holdes trit med nye teknologier, da det mindsker den strategiske afhængighed og sætter os i stand til at beskytte eller skabe teknologiske fordele.

Åbenhed og internationalt samarbejde er centralt for europæisk forskning og innovation (FoI). For at bidrage til at forhindre EU-finansieret teknologiudsving kan Kommissionen eksempelvis, i behørigt begrundede tilfælde, udelukke visse enheder i tredjelande eller EU, der kontrolleres af bestemte tredjelande, fra at deltage i projekter vedrørende forskning og innovation og udrulning af digitale kapaciteter for at beskytte Unionens strategiske aktiver, interesser, autonomi og sikkerhed. Den kan også vurdere virkningen af overførslen af resultater fra Horisont Europa (herunder intellektuelle ejendomsrettigheder), der er genereret gennem EU-finansieret forskning, til ikke-associerede tredjelande og gøre indsigelse mod sådanne overførsler.

Kommissionen har desuden udviklet en **værktøjskasse til imødegåelse af udenlandsk indblanding i FoI**, som bidrager til at øge bevidstheden og opbygge modstandsdygtighed i FoI-sektoren i hele Europa på nationalt plan og sektorniveau for at styrke forskningssikkerheden mere generelt.

For teknologier, der anses for at være kritiske for den økonomiske sikkerhed (jf. afsnit 2 ovenfor), vil Kommissionen efter sin vurdering foreslå foranstaltninger til at forbedre forskningssikkerheden for at sikre systematisk og stringent håndhævelse af ovennævnte værktøjer og identificere og tackle eventuelle resterende mangler. Det vil den gøre, samtidig med at åbenheden i vores system, som er fundamentet for vores innovative økonomier, bevares.

Standardisering er et vigtigt led i den "bløde magt", der påvirker den teknologiske udvikling, og har derfor indirekte indflydelse på EU's økonomiske sikkerhed (bl.a. ved at gøre det muligt for EU at begrænse mulighederne for misbrug af teknologier, der kan true EU's økonomiske sikkerhed). Som fastsat i **EU's standardiseringsstrategi** skal EU kunne udforme internationale standarder i overensstemmelse med sine værdier og interesser — og med gældende EU-ret. Med

hensyn til de fremtidige retsakter om kunstig intelligens, data eller cyberrobusthed vil EU arbejde på europæiske standarder og hen imod overensstemmende internationale standarder sammen med sine partnere. På samme måde vil en effektiv håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, navnlig patenter, også bidrage til at forebygge teknologiudsivning.

I henhold til sin strategi for cybersikkerhed for 2020 indfører EU foranstaltninger til bekæmpelse af ondsindet praksis på det digitale område for at beskytte mod ulovlig indflydelse, industrispionage og ulovlig læk af viden. Den foreslåede **forordning om cyberrobusthed** vil forbedre cybersikkerheden i den offentlige og den private sektor for hardware og software, der sælges i Unionen. EU vil fortsætte med at bekæmpe cyberbaseret tyveri af intellektuelle ejendomsrettigheder, bl.a. ved at anvende EU's cyberdiplomatiske værktøjskasser som reaktion på sådanne ondsindede aktiviteter.

Beskyttelse af den økonomiske sikkerhed ved at beskytte infrastrukturen

EU har vedtaget **direktivet om kritiske enheders modstandsdygtighed** og **det reviderede direktiv om net- og informationssystemers sikkerhed (NIS 2-direktivet)**. De udgør en ajourført og omfattende retlig ramme for at styrke både den fysiske og digitale modstandsdygtighed i kritisk infrastruktur (herunder energi, transport, sundhed, digital infrastruktur, vand og fødevarer). I forlængelse af Rådets henstilling fra december 2022 gennemføres der allerede målrettede foranstaltninger for at sikre en fælles EU-reaktion på hændelser.

For at øge 5G-nettenes sikkerhed og modstandsdygtighed fastsætter **5G-værktøjskassen** en række foranstaltninger, der skal anvendes af alle medlemsstater, herunder foranstaltninger til at begrænse eller udelukke højrisikoleverandører. Den 15. juni 2023 opfordrede Kommissionen indtrængende de medlemsstater, der endnu ikke fuldt ud har anvendt disse foranstaltninger over for højrisikoleverandører, til straks at gøre det.

Den foreslåede **forordning om cyberrobusthed** vil også spille en vigtig rolle med hensyn til at sikre forsyningskæden for kritisk infrastruktur i EU. Cyberrisikovurderinger og -scenarier udvikles også specifikt for den elektroniske kommunikationsinfrastruktur og energisektorerne og vil tjene som rettesnor for foranstaltninger, der støttes i henhold til den foreslåede **forordning om cybersolidaritet**, navnlig den koordinerede test af kritiske enheder.

Bedre EU-koordinering af eksportkontrol af produkter med dobbelt anvendelse

Nogle strategiske teknologier kan have dobbelt anvendelse og kræver særlig opmærksomhed. Ifølge afsnit 2 ovenfor vil EU opstille en liste over teknologier, der er afgørende for den økonomiske sikkerhed, og vurdere deres risici samlet. Afgørelser om gennemførelse og håndhævelse af eksportkontrol af produkter med dobbelt anvendelse, dog under overholdelse af en multilateral ramme og en EU-ramme, hører hovedsagelig under medlemsstaternes kompetence.

Den indførte kontrolstruktur hvad angår eksport af produkter med dobbelt anvendelse — med de multilaterale eksportkontrolordninger som standardiseringsorganer — har i de seneste årtier støttet Unionens sikkerhedspolitiske mål og samtidig fremmet åbenhed og et gunstigt klima for forskning og innovation og ikkespredning generelt. EU vil øge sin støtte til arbejdet med multilaterale ordninger, selv om effektiviteten af dette arbejde hæmmes af, at der kun er ét medlem af en af de eksisterende multilaterale kontrolordninger og én observatør i en anden.

I lyset af de nye udfordringer i forbindelse med en række strategiske teknologiers øgede militære potentiale, Ruslands ulovlige angrebskrig mod Ukraine, øgede geopolitiske spændinger og risici for den nationale sikkerhed har nogle af EU's medlemsstater og tredjelande imidlertid intensiveret den nationale kontrol for at begrænse eksporten af kritiske teknologier ud over, eller i nogle tilfælde som supplement til, de processer, der er fastlagt i de multilaterale eksportkontrolordninger, såsom fremstillingsudstyr til avancerede halvlederchips eller udstyr til kvantedatabehandling. Den seneste udvikling har også vist, at der er behov for større fleksibilitet i ordningen for at reagere på aktuelle og hurtigt skiftende begivenheder.

EU's forordning om kontrol med udførslen af produkter og teknologi med dobbelt anvendelse blev revideret i 2021 for bedre at imødegå de risici, der er forbundet med det hastigt skiftende sikkerheds-, teknologi- og handelsmiljø, med særlig fokus på eksport af nye, følsomme teknologier. Den indeholder bestemmelser, der gør det muligt for en medlemsstat at indføre eksportkontrol på grundlag af en anden medlemsstats lovgivning, hvilket udgør en koordineret og grænseoverskridende virkning, blandt medlemsstaterne og med støtte fra Kommissionen, af eksportkontrol, hvis gennemførelse er et nationalt anliggende. Disse bestemmelser er i øjeblikket ved at blive afprøvet i praksis.

Behovet for en hurtigere og mere koordineret indsats på EU-plan på eksportkontrolområdet er vokset, da ukoordineret spredning af national kontrol i medlemsstaterne vil skabe smuthuller og underminere effektiviteten af eksportkontrollen og det indre markeds integritet. Efterhånden som der udvikles flere teknologier, der er afgørende for den nationale sikkerhed og underlagt national kontrol, vil eventuelle forskelle mellem medlemsstaterne svække den økonomiske sikkerhed i EU som helhed. For at forhindre dette bør den nuværende forordning gennemføres fuldt ud. Samtidig bør der gøres mere vidtgående overvejelser om at supplere den eksisterende ramme for at udvikle en mere koordineret europæisk tilgang, der rækker videre end den nuværende forpligtelse til at sikre gennemsigtighed blandt medlemsstaterne.

Kommissionen vil derfor **fremlægge et forslag senest inden årets udgang om at forbedre virkningen og effektiviteten af den nuværende ramme**. Den bør gøre den egnet til formålet i et teknologisk og sikkerhedsmæssigt miljø i hastig forandring og styrke EU's kapacitet til fuldt ud at varetage sin rolle som global aktør i en situation, hvor de multilaterale eksportkontrolordninger er under pres, med fuld respekt for EU's og medlemsstaternes respektive kompetencer.

Udgående investeringer

EU og medlemsstaterne har også en fælles interesse i at **forhindre det snævre sæt teknologiske fremskridt, der vurderes at være centralt for at styrke militær- og efterretningskapaciteter hos aktører, som kan bruge dem til at undergrave international fred og sikkerhed, i at blive drevet af vores virksomheders kapital, ekspertise og viden.**

Strategisk handels- og investeringskontrol kræver en holistisk tilgang for at beskytte væsentlige sikkerhedsinteresser. Dette rejser spørgsmålet om, hvorvidt det er nødvendigt at underkaste ikke blot eksporterede varer, men også visse udgående investeringer, kontrol for at imødegå risikoen for udsivning af teknologi og knowhow som led i en sådan investering.

Der er desuden behov for øget samarbejde for at forhindre **udsivning af nye, følsomme teknologier** samt af andre produkter og teknologier med dobbelt anvendelse til bestemmelseslande, der giver anledning til bekymring, og som anvender civil-militære fusionsstrategier, og for at undgå "backfilling" af kontrolleret eksport og investeringer.

Kommissionen vil i samarbejde med medlemsstaterne undersøge, hvilke sikkerhedsrisici der kan opstå som følge af **udgående investeringer**. Den vil nedsætte en **ny særlig gruppe af eksperter fra medlemsstaterne**, som skal bistå med disse opgaver og opbygge en ny struktureret og fortrolig samarbejds mekanisme. Kommissionen vil med input fra denne nye ekspertgruppe også gennemføre outreach- og høringsaktiviteter med erhvervslivet og andre interessenter og partnerlande, alt efter hvad der er relevant.

På grundlag heraf vil Kommissionen undersøge mulige foranstaltninger til at imødegå sikkerhedsrisici i forbindelse med udgående investeringer med henblik på at fremsætte forslag om et initiativ inden årets udgang.

Alt i alt har vi brug for på EU-plan at enes om en modigere og hurtigere anvendelse af eksisterende EU-instrumenter, når de er nødvendige, og en mere dynamisk tilgang til håndhævelse. EU og medlemsstaterne bør sikre, at disse udnyttes fuldt ud til at styrke den økonomiske modstandsdygtighed og beskytte væsentlige sikkerhedsinteresser, også under hensyntagen til virkningerne uden for EU. EU's virksomheder bør også tilskyndes til at integrere økonomiske sikkerhedsrisici i deres due diligence- og risikostyringsprocesser. Inden for nogle områder af denne meddelelse kortlægges desuden **behovet for at styrke eller udvikle nye værktøjer til at imødegå nutidens risici.**

3.3 Samarbejde om økonomisk sikkerhed

EU kan ikke opnå økonomisk sikkerhed alene. Den politiske reaktion kan heller ikke være ensidig. Den globale økonomi vil fortsat være integreret og indbyrdes forbundet, og en effektiv EU-indsats afhænger af samarbejde og koordinering med andre. Gennemsigtighed og samarbejde er afgørende for at sikre, at økonomiske sikkerhedspolitikker ikke får uønskede konsekvenser for tredjelande, navnlig de mest sårbare. Risikobegrænsning hvad angår forsyningskæder og

afbødning af forstyrrelser indebærer diversificering af udbud og adgang til forskellige import- og eksportmarkeder. Desuden er EU's sårbarheder i forbindelse med kritisk afhængighed i strategiske sektorer meget lig sårbarhederne hos mange andre globale aktører, herunder dets tætteste partnere, selv om alle lande potentielt er sårbare over for forskellige former for økonomisk tvang.

Dette er et vægtigt argument for samarbejde med den bredest mulige vifte af partnere, herunder mangeårige ligesindede partnere såsom medlemmerne af G7 og andre, som vi deler fælles interesser med, og som er villige til at samarbejde med os.

Dette samarbejde vil være fleksibelt og variere i form, omfang og type af deltagere i forhold til fælles interesser og fælles afhængighed og alt efter det specifikke politikområde eller de identificerede risici.

Bilateralt og plurilateralt samarbejde

EU udvider i vidt omfang sine bilaterale og plurilaterale samarbejdsinstrumenter med henblik på at blive en smidigere aktør, hvis det er nødvendigt for at opnå større økonomisk sikkerhed. Dette er et centralt element i Unionens politiske reaktion, hvor sikkerhed skabes gennem diversificering af partnere. Der foregår allerede et intensivt samarbejde om økonomisk sikkerhed med forskellige partnere, herunder **USA** og **Indien** som led i de respektive **handels- og teknologiråd**. Den økonomiske dialog på højt plan mellem EU og Japan vil indføre en særlig arbejdsgang med hensyn til økonomiske sikkerhedsspørgsmål.

G7 er af væsentlig betydning for samarbejdet om økonomisk sikkerhed. Erklæringen fra topmødet i Hiroshima i maj 2023 om økonomisk sikkerhed bekræfter G7-ledernes tilsagn om i fællesskab og sammen med andre partnere end G7 at styrke den globale økonomiske modstandsdygtighed og økonomiske sikkerhed ved at etablere modstandsdygtige forsyningskæder og modstandsdygtig kritisk infrastruktur, reagere på skadelig praksis såsom ikkemarkedsmæssige politikker og økonomisk tvang og forhindre udsivning af kritiske og nye teknologier.

At have **så stor en geoøkonomisk værktøjskasse som muligt** — fra frihandelsaftaler til digitale partnerskaber, grønne alliancer og partnerskaber, råvarepartnerskaber og gruppen for råstoffer og styrket samarbejde med lande i EU's nabolande — gør det muligt for os at reagere på en bred vifte af økonomiske sikkerhedsudfordringer med det rette værktøj og dermed skabe den bedst mulige koordinering og virkning. Vi vil fortsat anvende disse instrumenter og tilpasse dem for bedre at kunne bidrage til forsyningskædens modstandsdygtighed og EU's økonomiske sikkerhed.

Vi vil fortsætte med at få mest muligt ud af EU's store netværk af **frihandelsaftaler** gennem fuld gennemførelse og samtidig arbejde på at udvide det. Disse aftaler begrænser risici, skaber diversificering og mindsker afhængighed ved at åbne op for nye markeder, bidrage til at opbygge

gensidigt fordelagtige økonomiske bånd, navnlig i regioner, hvor EU ellers ville efterlade et tomrum, som tredjelande ville udfylde, samt støtte social og miljømæssig bæredygtighed.

En vigtig dimension af den økonomiske sikkerhed er, at EU er parat til at styrke sine **partnerskaber med udviklingslandene**, der kan spille en større rolle i de globale værdikæder. EU's finansielle og tekniske støtte i lav- og mellemindkomstlande til industrialisering, den grønne omstilling og brobygning over den digitale kløft er ikke kun værdifuld i sig selv og skaber positive virkninger for lokalsamfundene, men bidrager også til vores økonomiske modstandsdygtighed ved at fremme en mere diversificeret global økonomi.

I den forbindelse vil **Global Gateway** og **partnerskabet for globale infrastrukturinvesteringer** være centrale med hensyn til at bidrage til den økonomiske sikkerhed for deres modtagere, hvilket styrker de økonomiske forbindelser og integrationen med de globale økonomier. Disse initiativer vil hjælpe EU og dets partnere med at tackle store udfordringer i fællesskab, herunder bekæmpelse af klimaændringer, indførelse af sikre, digitale infrastrukturer, forbedring af sundhedssystemerne og opfyldelse af målene for bæredygtig udvikling, samtidig med at partnerne tilbydes bæredygtige alternativer til investeringspraksis, der gør dem mere sårbare over for økonomisk tvang fra deres kreditors side. De bidrager også til EU's økonomiske sikkerhed, navnlig ved at diversificere forsyningskæderne og integrere værdikæder med partnere i nøglesektorer.

EU vil fortsat opbygge andre former for samarbejde med forskellige partnere om spørgsmål af interesse, f.eks. om kritiske råstoffer i en **sammenslutning vedrørende kritiske råstoffer**.

Multilateralt samarbejde

På globalt plan udgør multilateralt samarbejde og regelbaserede rammer grundlaget for den økonomiske sikkerhed i EU og alle medlemmer af det internationale samfund. Selv i en situation med strategisk rivalisering og økonomisk konkurrence er der mulighed for internationalt samarbejde om fælles udfordringer og et behov for klare regler, der garanterer retfærdig og åben handel, hvorved der sættes værn om tendensen hen imod "den stærkes ret", økonomisk fragmentering eller protektionisme.

Det er derfor i EU's interesse at styrke det multilaterale samarbejde gennem internationale fora og organisationer såsom G20, FN eller de multilaterale udviklingsbanker. På handelsområdet vil EU **fortsætte bestræbelserne på at reformere Verdenshandelsorganisationen (WTO)** og genoprette dens tvistbilæggelsesfunktion i betragtning af den afgørende rolle, som WTO spiller med hensyn til at minimere risikoen for vilkårlighed og begrænse omfanget af eventuelle handelsrestriktioner.

De næste skridt

Kommissionen og den højtstående repræsentant vil inden for deres respektive beføjelser:

- i samarbejde med medlemsstaterne udarbejde en ramme for **vurdering af risici**, der påvirker EU's økonomiske sikkerhed. Dette omfatter udarbejdelse af **en liste over teknologier, der er afgørende for den økonomiske sikkerhed, og vurdere risiciene ved dem** med henblik på at udforme passende afbødende foranstaltninger.
- indgå i en **struktureret dialog med den private sektor** om at nå frem til en fælles forståelse af økonomisk sikkerhed og tilskynde dem til at udvise rettidig omhu og foretage risikostyring i lyset af bekymringer om den økonomiske sikkerhed
- yderligere støtte EU's teknologiske suverænitet og modstandsdygtighed i EU's værdikæder, herunder ved at udvikle kritiske teknologier gennem **STEP**
- revidere **forordningen om screening af udenlandske direkte investeringer**
- undersøge mulighederne for at sikre tilstrækkelig målrettet støtte til **forskning i og udvikling af teknologier med dobbelt anvendelse**
- fuldt ud gennemføre **EU's eksportkontrollforordning** om dobbelt anvendelse og fremsætte et forslag for at sikre dens virkning og effektivitet
- fremsætte forslag til et initiativ til håndtering af sikkerhedsrisici i forbindelse med **udgående investeringer**.
- foreslå foranstaltninger til forbedring af **forskningssikkerheden** for at sikre systematisk og streng håndhævelse af de eksisterende værktøjer og identificere eventuelle resterende mangler
- undersøge den målrettede anvendelse af **FUSP-instrumenter** for at styrke EU's økonomiske sikkerhed, herunder de hybride og cyberdiplomatiske værktøjsskasser og værktøjsskassen til bekæmpelse af udenlandsk informationsmanipulation og indblanding (FIMI)
- instruere **EU's fælles efterretningsanalysekapacitet (SIAC)** i at arbejde specifikt på at opdage mulige trusler mod EU's økonomiske sikkerhed
- sikre, at beskyttelse og fremme af EU's økonomiske sikkerhed integreres fuldt ud i Den Europæiske Unions optræden udadtil, og **intensivere samarbejdet med tredjelande** om økonomiske sikkerhedsspørgsmål.

Konklusion

I en tæt forbundet verden kan intet land beskytte sin økonomiske sikkerhed ved at handle på egen hånd. I dag kan medlemsstaternes økonomiske og nationale sikkerhedsinteresser, sårbarheder og reaktioner sjældent ses eller identificeres isoleret fra andre medlemsstaters interesser eller Unionens interesser som helhed. De enkelte medlemsstaters interesser er uløseligt forbundet med et velfungerende indre marked, integriteten af EU's handelspolitik og EU's sikkerhedsinteresser som helhed.

Alternativet til EU's tilgang til økonomisk sikkerhed er, at vores partnere vil kunne vælge og vrage mellem alliancer, mens mindre velmenende aktører vil forsøge at dele og herske. Derfor er en fælles og koordineret EU-indsats på tværs af politikker gennem samarbejde mellem EU og medlemsstaterne afgørende for Unionens økonomiske sikkerhed. Nøglen til succes er at handle i fællesskab.